

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **V. K.**, zastoupeného Mgr. Evou Macourkovou, advokátkou, se sídlem Kostelní 7, Beroun, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 9. 2013, č. j. X, o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 4. 6. 2015, č. j. 43 Ad 61/2013 – 24,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žalovaná **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovaná **j e p o v i n n a** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 2600 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupkyně Mgr. Evy Macourkové, advokátky.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení ze dne 16. 4. 2013, č. j. X, byl žalobci přiznán starobní důchod ve výši 9186 Kč měsíčně od 1. 6. 2012 podle § 31 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) s přihlédnutím k článku 52 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004. Proti citovanému rozhodnutí podal žalobce námitky, které žalovaná rozhodnutím ze dne 5. 9. 2013, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), zamítla.

[2] Hlavní spornou otázkou v projednávané věci je, zda měla žalovaná při výpočtu výše starobního důchodu zohlednit dobu žalobcova studia v bývalém Svazu sovětských socialistických republik (dále jen „SSSR“), a to konkrétně od 10. 12. 1969 do 30. 6. 1972 na vojenském leteckém technickém učilišti v Ačinsku.

[3] V žalobě proti napadenému rozhodnutí žalobce tvrdil, že žalovaná nerozhodla správně, neboť dobu studia v SSSR nehodnotila, ačkoliv bylo rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Ads/2011 ze dne 23. 8. 2011 (žalobce měl patrně na mysli rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 8. 2011, č. j. 4 Ads 145/2011 – 59, všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz) určeno, že se vzdělání uznává. Ve svém následujícím podání žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2008, č. j. 6 Ads 23/2007 – 101, a konstatoval, že zákon o důchodovém pojištění požaduje splnění pouze jedné podmínky pro zohlednění doby studia v zahraničí, a tou je české státní občanství žadatele o důchod.

[4] Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 4. 6. 2015, č. j. 43 Ad 61/2013 – 24 (dále jen „krajský soud“ a „napadený rozsudek“), napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. V odůvodnění obsáhle citoval oba rozsudky Nejvyššího správního soudu, na něž žalobce poukazoval, přičemž uvedl, že citované závěry zdejšího soudu beze zbytku dopadají i na projednávaný případ. Krajský soud shrnul, že se doba studia získaná v zahraničí před 1. 1. 1996 po dobu prvních šesti let studia po dosažení věku 18 let považuje za náhradní dobu pojištění podle § 13 odst. 2 věty druhé zákona o důchodovém pojištění, pokud má pojištěnec české státní občanství ke dni podání žádosti o důchod. Usoudil, že žalovaná pochybila, neboť dobu žalobcova studia v SSSR nezapočetla do doby pojištění, a proto napadené rozhodnutí nemůže obstát. Dodal, že na projednávaný případ nelze aplikovat Dohodu mezi ČSSR a SSSR [krajský soud tím zjevně mínil Dohodu mezi Československou republikou a SSSR o sociálním zabezpečení ze dne 2. 12. 1959 (dále jen „Dohoda“)].

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalobce

[5] Proti napadenému rozsudku podala žalovaná (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v níž konstatovala, že jádrem sporu je pohled na hodnocení doby středoškolského studia žalobce na území bývalého SSSR.

[6] Stěžovatelka předně uvedla důvody, pro které považovala napadený rozsudek za nezákonný. Domnívala se, že zohlednění doby středoškolského studia by při výpočtu výše starobního důchodu připadalo v úvahu pouze za předpokladu, že by Česká republika byla ve smluvním vztahu se SSSR, resp. s Lotyšskou republikou, a její nositel pojištění by dobu studia pro účely důchodového pojištění považoval za dobu pojištění a toto by potvrdil. Žalobce však požádal o přiznání starobního důchodu v době, kdy již Dohoda nebyla v platnosti; lotyšský nositel pojištění navíc sdělil, že doba žalobcova studia není podle lotyšských předpisů dobou pojištění. Proto stěžovatelka při výpočtu postupovala podle českých právních předpisů. Na základě českého práva by bylo žalobci možno

pokračování

vyhovět pouze za předpokladu, že by byl ke studiu v SSSR vyslán Československou republikou, což znamená, že by musel mít povolení československých státních orgánů k pobytu v cizině. V této souvislosti stěžovatelka odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2008, č. j. 6 Ads 23/2007 – 101, a uvedla, že na studium v bývalém SSSR se pro československé občany vztahovala dohoda mezi vládami Československé republiky a SSSR ze dne 18. 3. 1958 o vzájemné výměně studentů a aspirantů ke studiu na vysokých školách a vědecko-výzkumných ústavech, která zajišťovala československým občanům důchodové zabezpečení. Základní podmínkou ale bylo československé státní občanství. Podle stěžovatelky nelze uvedenou dohodu na předmětnou věc aplikovat, neboť žalobce nebyl studentem studujícím na území Československé republiky, nebyl státním úřadem vyslán ke studiu do bývalého SSSR a současně mu nebylo Československou republikou hrazeno stipendium. Jelikož žalobcovo studium nebylo a nemohlo být kryto žádnou zákonnou normou, nemohla být legislativně podchycena ani jeho účast na nemocenském a důchodovém pojištění v České republice, a je tak zcela irrelevantní, že posléze získal české občanství. Stěžovatelka dále uvedla, že pokud by připustila názor vyslovený krajským soudem, musela by obdobně postupovat i u všech ostatních pojištěnců s českým občanstvím bez ohledu na stát, v němž studovali, navíc by musela shodně zacházet i se všemi občany členských států Evropské unie a dalších smluvních států. Stěžovatelka odkázala na historický vývoj a uvedla, že je nutné vzít v úvahu, že v rozhodném období byl československý důchodový systém přísně uzavřeným systémem omezeným prakticky jen na občany s trvalým pobytem na území státu. Cílem tehdejší úpravy nepochybně bylo hodnotit dobu studia v cizině jen těm, kteří měli trvalý pobyt v Československu a kteří byli ke studiu vysláni nebo v cizině studovali s vědomím československých orgánů a následně se vrátili do Československa. Nezákonnost napadeného rozsudku tak měla spočívat především v tom, že krajský soud nesprávně posoudil otázku hodnocení studia žalobce v letech 1967 – 1972, resp. v době od 10. 12. 1969 (tj. ode dne, kdy žalobce dovršil 18 let) do 30. 6. 1972.

[7] Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku stěžovatelka spatřovala v tom, že krajský soud pouze odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, aniž by své rozhodnutí náležitě zdůvodnil. Uvedla, že české právo není založeno na precedentech, a tudíž je judikatura závazná jen pro konkrétní případ, na nějž se vztahuje, a rozsudky týkající se posuzování nároku konkrétní osoby nelze považovat za důkazní prostředek v řízení o nároku jiné osoby na dávku sociálního zabezpečení. Nadto považovala argumentaci krajského soudu za velmi kusou a unáhlenou. Krajský soud dle jejího názoru dostatečně neobjasnil, v čem konkrétně spočívaly vady napadeného rozhodnutí a jeho nezákonnost. Stěžovatelka taktéž navrhla přiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

[8] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti vyslovil svůj nesouhlas s právním hodnocením stěžovatelky a opětovně odkázal na závěry Nejvyššího správního soudu uvedené v rozsudku ze dne 22. 3. 2012, č. j. 4 Ads 145/2011 – 59. Za předmět sporu považoval to, zda lze dobu jeho studia od 10. 12. 1969 do 30. 6. 1972 považovat za náhradní dobu pojištění. Vysvětlil, že z důvodu neznalosti právních předpisů původně požadoval tuto dobu započítat do doby pojištění; nyní žádá, aby byla uznána jako doba náhradní. Uvedl, že splnil jedinou relevantní podmínku pro uznání doby studia za náhradní dobu, kterou je občanství České republiky. S návrhem stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nesouhlasil.

III. Právní posouzení Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že stěžovatelka je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byla účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.). Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a za stěžovatelku v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. jedná její zaměstnanec, který má požadované vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Kasační stížnost je tedy přípustná.

[10] Nejvyšší správní soud poté posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

III. 1. K námitce nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku

[11] Nejprve byla posuzována přezkoumatelnost napadeného rozsudku, jelikož zpravidla platí, že pouze přezkoumatelný rozsudek je způsobilý k posouzení z hlediska jeho zákonnosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2014, č. j. 2 As 27/2013 - 34). Problematika nepřezkoumatelnosti rozhodnutí je v judikatuře Nejvyššího správního soudu bohatě zastoupena (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, nebo ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 – 52). Rozhodnutí soudu je třeba považovat za nepřezkoumatelné, pokud kupříkladu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů nebo proč při utváření právního závěru podřadil daný skutkový stav pod určitou právní normu. O nepřezkoumatelné rozhodnutí se bude jednat rovněž v případě, kdy napadené rozhodnutí obsahuje pasáže citované z jiného rozhodnutí, které se však týkalo skutkově i právně odlišné věci, aniž by soud rozvedl způsob aplikace závěrů vyslovených v takovém rozhodnutí na posuzovaný případ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 2014, č. j. 6 Ads 87/2013 – 131).

[12] Se stěžovatelkou lze souhlasit v tom, že odůvodnění napadeného rozsudku je kusé, neboť je z převážné části tvořeno citacemi judikatury Nejvyššího správního soudu a vlastní hodnocení případu provedené krajským soudem je poměrně stručné. Napadený rozsudek však obsahuje jasný právní závěr, jenž zní „[v] posuzované věci je nesporné, že žalobce byl ke dni podání žádosti o starobní důchod již státním občanem ČR. Soud tak shrnuje, že za náhradní dobu pojištění se tedy podle § 13 odst. 2 věty druhé zákona o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 425/2003 Sb., považuje též doba studia v cizině získaná před 1. lednem 1996, a to po dobu prvních šesti let tohoto studia po dosažení věku 18 let, jestliže má pojištěnec české státní občanství ke dni podání žádosti o důchod. Žalovaná tedy pochybila, když nezapočetla do doby pojištění studium žalobce v SSSR a její rozhodnutí tak nemůže obstát.“ Ten lze nepochybně podrobit přezkumu.

[13] K tvrzení stěžovatelky, že rozsudky soudů nelze považovat za důkazní prostředky v řízení o nároku jiné osoby na dávku sociálního zabezpečení, Nejvyšší správní soud

pokračování

konstatuje, že krajský soud dřívější rozsudky zdejšího soudu zjevně nepovažoval za důkazní prostředky, nýbrž je použil jako výkladová vodítka a k uvážení, kterou právní normou je nutno aplikovat na posuzovaný případ. Takto dospěl k závěru, že relevantní normou je § 13 odst. 2 věta druhá zákona o důchodovém pojištění a že tato norma nebyla stěžovatelkou správně interpretována a aplikována. Popsanému postupu krajského soudu nelze nic vytknout.

[14] O přezkoumatelnosti napadeného rozsudku svědčí i to, že s jeho závěry stěžovatelka ve své kasační stížnosti bez problému polemizuje. Nejvyšší správní soud proto považuje napadený rozsudek za dostatečně přezkoumatelný.

III. 2. K námitce nesprávného posouzení právní otázky krajským soudem

[15] Nejvyšší správní soud následně přistoupil k meritornímu posouzení mezi účastníky sporné otázky, zda lze pro účely důchodového pojištění zohlednit dobu žalobcova studia v bývalém SSSR.

[16] Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2012, č. j. 4 Ads 145/2011 - 59, poskytl jasné vodítko pro hodnocení situací, kdy je žadatelem o (starobní) důchod fyzická osoba, která v průběhu života získala státní občanství České republiky, studovala v cizině v době, kdy ještě občanem České republiky nebyla, a v době, kdy žádala o přiznání důchodu, nebyla mezi Českou republikou a dotčenou zemí platná a účinná žádná mezinárodní smlouva. Uvedený rozsudek nestojí v judikatuře Nejvyššího správního soudu osamocený. Shodný názor vyslovil Nejvyšší správní soud i v rozsudcích ze dne 17. 4. 2014, č. j. 4 Ads 113/2013 - 45, a ze dne 10. 6. 2015, č. j. 2 Ads 20/2015 - 142.

[17] Ve věci sp. zn. 4 Ads 145/2011 bylo posuzováno rozhodnutí o žádosti ze dne 6. 1. 2010, v níž žadatelka mimo jiné uvedla, že v době od 1. 9. 1969 do 28. 6. 1975 studovala na Volgogradském státním pedagogickém institutu a v době od 15. 8. 1975 do 24. 8. 1981 pracovala na území bývalého Sovětského svazu. Nejvyšší správní soud v citované věci uvedl, že „[v] řízení před žalovanou i městským soudem stěžovatelka tvrdila, že v roce 1981 přesídlila z území bývalého SSSR do tehdejšího Československa a následně se stala státní občankou České republiky. Správnost tohoto údaje ověřila pracovnice Pražské správy sociálního zabezpečení v žádosti o starobní důchod, která byla podána a sepsána dne 6. 1. 2010. Nemůže být tedy žádných pochybností o tom, že stěžovatelka měla ke dni podání žádosti o starobní důchod české státní občanství. Stěžovatelka se narodila dne X, studium v cizině započala po dosažení věku 18 let dne 1. 9. 1969 a toto studium nepřesáhlo šest let, neboť skončilo dne 28. 6. 1975. Proto je nutné celou dobu studia stěžovatelky v cizině považovat za náhradní dobu pojištění ve smyslu § 13 odst. 2 věty druhé zákona o důchodovém pojištění. Na této skutečnosti nemůže nic změnit ani to, že stěžovatelka v době studia v cizině nebyla československou státní občankou, neboť se narodila na území bývalého SSSR a české (československé) státní občanství získala až později.“

[18] Shora citované závěry zdejšího soudu však nejsou aplikovatelné v situaci, kdy byl nárok na důchod uplatněn za existence platné a účinné mezinárodní smlouvy upravující

oblast sociálního zabezpečení a uzavřené mezi dotčenými státy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2014, č. j. 2 Ads 44/2014 – 16).

[19] V nyní posuzované věci dospěl Nejvyšší správní soud k následujícím skutkovým zjištěním. Žalobce se narodil dne X v Tuchtětu, tj. na území bývalého SSSR. Z listiny o udělení státního občanství České republiky ze dne 22. 10. 1991, č. j. VSC/2-53/4007/91-636, plyne, že mu bylo ke dni jejího vydání uděleno státní občanství České republiky. Žádost o starobní důchod podal dne 9. 2. 2012, tedy v době, kdy již byl českým státním občanem. Mezi stranami není sporu o tom, že žalobce v letech 1967 – 1972 studoval na území bývalého SSSR. Strany se však neshodují na tom, zda má být období žalobcova studia od 10. 12. 1969, tj. ode dne, kdy dovršil 18 let věku, do 30. 6. 1972 považováno za náhradní dobu pojištění dle zákona o důchodovém pojištění.

[20] Ve věcech projednávaných Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. 4 Ads 145/2011, sp. zn. 4 Ads 113/2013 a sp. zn. 2 Ads 20/2015 se shodně jednalo o bývalé občany SSSR, kteří poté, co získali české státní občanství, podali žádost o přiznání důchodu v době, kdy již neplatila Dohoda, a zároveň bylo klíčovou otázkou započtení doby jejich studia, které absolvovali ještě jako občané SSSR.

[21] V nyní posuzované věci je situace skutkově zcela shodná. V případě žalobce se jedná o bývalého občana SSSR, který ještě v době, kdy byl občanem SSSR, vystudoval v bývalém SSSR střední školu, který následně získal občanství České republiky a poté, co již mezi Českou republikou a nástupnickými státy SSSR nebyla platná a účinná Dohoda, požádal o přiznání důchodu.

[22] Obecným principem soudního rozhodování je zachování jednoty a předvídatelnosti soudního rozhodování ve skutkově a právně obdobných věcech. Ze shora uvedené rekapitulace obsahu věcí rozhodovaných Nejvyšším správním soudem je zřejmá skutková shoda. Nadto si je Nejvyšší správní soud ze své úřední činnosti vědom toho, že ve věcech sp. zn. 4 Ads 113/2013 a sp. zn. 2 Ads 20/2015 bylo rozhodováno o kasačních stížnostech stěžovatelky, ve kterých uváděla v podstatě shodné argumenty, kterými odůvodňuje i tuto kasační stížnost (srov. narativní část rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2014, č. j. 4 Ads 113/2013 - 45, body č. 4 - 6, či narativní část rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 6. 2015, č. j. 2 Ads 20/2015 – 142, odstavec čtvrtý). Je tedy zřejmé, že kromě skutkové shody byly v podstatné míře již řešeny Nejvyšším správním soudem i právní námitky stěžovatelky uplatněné v obdobných věcech.

[23] V takovém případě se lze odchýlit od již v minulosti zaujatého názoru pouze postupem podle § 17 odst. 1 s. ř. s., tedy prostřednictvím předložení věci rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu, nicméně stěžovatelka nepředkládá žádnou zásadně odlišnou nebo novou argumentaci, která by měla být podkladem pro předložení věci rozšířenému senátu, a ani Nejvyšší správní soud důvody k předložení věci neshledal.

[24] V této věci je nutné posuzovat důchodové nároky žalobce výhradně podle českých právních předpisů, neboť ve vztahu k bývalému území SSSR zanikly účinky Dohody před podáním žalobcovy žádosti o přiznání starobního důchodu. Žádná jiná mezinárodní

pokračování

smlouva, která by Dohodu nahrazovala, nebyla ke dni podání žádosti účinná. V tomto ohledu Nejvyšší správní soud připomíná závěry, které zaujal ke srovnatelným případům, jež se týkaly zohlednění doby studia v zahraničí před rokem 1996, kdy nabyl účinnosti zákon o důchodovém pojištění. Zdejší soud opakovaně judikoval, že doba studia získaná před 1. 1. 1996 podle předpisů platných před tímto dnem se podle § 13 odst. 2 věty druhé zákona o důchodovém pojištění považuje bez dalšího za náhradní dobu pojištění, a to po dobu prvních šesti let studia po dosažení věku 18 let. Jedinou podmínkou pro hodnocení této doby je české státní občanství žadatele o důchod (srov. již citované rozsudky zdejšího soudu ze dne 22. 3. 2012, č. j. 4 Ads 145/2011 – 59, ze dne 17. 4. 2014, č. j. 4 Ads 113/2013 – 45, a ze dne 10. 6. 2015, č. j. 2 Ads 20/2015 – 142).

[25] S ohledem na shora uvedené se doba žalobcova studia v Ačinsku po dovršení věku 18 let považuje za náhradní dobu pojištění, nejvíce však po dobu šesti let. Stěžovatelka proto byla povinna zohlednit dobu studia ode dne 10. 12. 1969, kdy žalobce dovršil 18 let věku, do 30. 6. 1972.

[26] Doba žalobcova studia před dovršením 18 let věku nemůže být zohledněna jako náhradní doba pojištění (§ 13 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění). To však nebrání případnému zohlednění této doby jako doby pojištění podle § 13 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění ve spojení s § 11 písm. a) a § 8 odst. 1 písm. f) zákona č. 100/1988 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 1995, za předpokladu, že za ni bylo zapláceno pojistné (srov. již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2014, č. j. 4 Ads 113/2013 – 45). K tomu však v případě žalobce nedošlo, a proto doba jeho studia přede dnem 10. 12. 1969 nemůže být zohledněna, čehož si je žalobce patrně vědom, neboť ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že spornou otázkou je hodnocení doby jeho studia od 10. 12. 1969.

[27] Jednotlivé námitky stěžovatelky nejsou důvodné a vypořádány byly již shora citovanými rozsudky Nejvyššího správního soudu, na které zdejší soud v podrobnostech odkazuje.

[28] K tvrzení stěžovatelky, že studium žalobce nebylo kryto žádnou zákonnou normou, a tak nemohla být legislativně podchycena ani jeho účast na nemocenském a důchodovém pojištění v České republice, a je irelevantní, že posléze získal české státní občanství, Nejvyšší správní soud podotýká, že právní předpisy platné před 1. 1. 1996 hodnocení dob studia v cizině českými státními občany nepodmiňovaly získáním českého (československého) státního občanství před započítáním studia v cizině. Takový přístup by byl zjevně diskriminační vůči těm osobám, které získaly české (československé) státní občanství jeho udělením, oproti těm, které ho získaly narozením. Jestliže totiž čeští občané získali studiem v jejich domovské zemi potřebnou kvalifikaci, tuto následně využili pro dosažení výsledků na území České republiky, z nichž byly odváděny platby do českého systému důchodového zabezpečení, a nakonec získali potřebnou dobu zaměstnání pro vznik nároku na starobní důchod pouze za použití českých právních předpisů, tak zde neexistuje důvod pro neuznání doby jejich studia v cizině.

[29] Námitka nesplnění vyslání ke studiu v zahraničí československými státními orgány a s tím související argumentace rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2008,

č. j. 6 Ads 23/2007 – 101, je pak nedůvodná, neboť je nyní posuzována věc zcela odlišná. K této námitce se zdejší soud vyjádřil již v rozsudku ve věci sp. zn. 4 Ads 113/2013, kdy uvedl, že ve věci sp. zn. 6 Ads 23/2007 „analyzoval právní úpravu v tuzemských předpisech a v Dohodě mezi ČSR a SSSR o sociálním zabezpečení pro potřebu rozlišení, která právní úprava dopadala na jím řešený případ. Dospěl k závěru, že žalobce, který byl vyslán ke studiu v SSSR na základě Dohody mezi vládami ČSR a SSSR z 18. 3. 1958 o vzájemné výměně studentů a aspirantů ke studiu na vysokých školách a vědecko-výzkumných ústavech (č. 25/1958 Sb.), byl v režimu obdobném tzv. vyslaným pracovníkům, proto právní úpravě v Dohodě mezi ČSR a SSSR o sociálním zabezpečení nepodléhal a bylo nutno na něj aplikovat pouze české (československé) důchodové předpisy. V nyní rozhodované věci ovšem ve vztahu k žalobkyni Dohodu mezi ČSR a SSSR o sociálním zabezpečení aplikovat ze shora uvedených důvodů nelze, proto posuzování této otázky není relevantní.“

[30] Ze shora uvedených důvodů rovněž nelze souhlasit se stěžovatelčím názorem, že cílem dřívější právní úpravy bylo hodnotit dobu studia jen těm, kteří měli trvalý pobyt v České republice a kteří byli ke studiu vysláni nebo v cizině studovali s vědomím československých orgánů a následně se vrátili do Československa.

[31] Nejvyšší správní soud na základě všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že závazný právní názor vyslovený krajským soudem je nepřesný, neboť krajský soud uvedl, že „žalovaná tedy pochybila, když nezapočetla do doby pojištění studium žalobce v SSSR“. Nejvyšší správní soud proto koriguje právní názor vyslovený krajským soudem v napadeném rozsudku tak, že v případě žalobcova studia ode dne 1. 9. 1967 do 9. 12. 1969 nebylo prokázáno zaplacení pojistného, a proto stěžovatelka nemohla tuto dobu zohlednit při stanovení výše starobního důchodu. Období žalobcova studia ode dne 10. 12. 1969 do 30. 6. 1972 však stěžovatelka byla povinna zohlednit v souladu s § 13 odst. 2 věty druhé zákona o důchodovém pojištění jako náhradní dobu pojištění. Zrušující výrok napadeného rozsudku a podstatná část důvodů vyslovených krajským soudem, jakkoliv velmi kuse vyjádřených, však ob stojí, proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl s tím, že závazný právní názor byl Nejvyšším správním soudem opraven (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 4. 2009, č. j. 8 Afs 15/2007 - 75, č. 1865/2009 Sb. NSS).

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[32] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, a proto ji za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. rozsudkem zamítl.

[33] Za situace, kdy Nejvyšší správní soud rozhodl ve věci bezodkladně po provedení nezbytných procesních úkonů, již samostatně nerozhodoval o návrhu stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[34] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, a nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Procesně úspěšným byl v dané věci žalobce, a proto mu náleží náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti. Náklady řízení žalobce tvoří

pokračování

mimosmluvní odměna jeho zástupkyně za dva úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) ve spojení s § 9 odst. 2 a § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb. o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, a dále částka 600 Kč jako paušální náhrada výdajů s těmito úkony spojených (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Zástupkyně žalobce není plátcem DPH. Celkem tedy žalobci na náhradě nákladů řízení náleží částka ve výši 2600 Kč. Tuto částku je stěžovatelka povinna zaplatit žalobci na účet advokátky do 30 dnů od právní moci rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. července 2015

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu